

**PROGRAM ADAPTACYJNY
DLA DZIECI TRZYLETNICH
W PRZEDSZKOLU
SAMORZĄDOWYM NR 1
W WIELISZEWIE**

„Podaruj mi skrzydła”

Opracowała: mgr Joanna Zajac

SPIS TREŚCI

I. Wstęp.....	s.3
II. Charakterystyka zachowań dziecka trzyletniego.....	s.4
III. Założenia programu.....	s.5
1. Cele ogólne i szczegółowe.....	s.5-6
2. Przewidywane efekty adaptacji.....	s.6-7
3. Metody i formy wykorzystywane w procesie adaptacji.....	s.7-8
IV. Planowana realizacja programu.....	s.9-10
V. Ewaluacja.....	s.11
VII. Załączniki.....	s.12
1. Scenariusz zajęć adaptacyjnych.....	s.12-13
2. Ankieta „Przydatność spotkań adaptacyjnych”	s.14-15
3. Ankieta „Informacje o dziecku”	s.16-19

ADAPTACJA DZIECKA TRZYLETNIEGO DO PRZEDSZKOLA

Dla dziecka 3 letniego moment pójsia do przedszkola to istotny przełom, który odbija się na jego dalszym życiu. Jest to niewątpliwie sytuacja budząca silne emocje. Dziecko czuje się wyrwane z rodzinnego układu, który gwarantuje mu poczucie stabilności i rozumienia tego, co się wokół niego dzieje. Maluch z dnia na dzień zostaje wrzucony w nieznane środowisko.

Proces przystosowania się dzieci 3-letnich do przedszkola może sprawić korzystne zmiany w ich rozwoju pod warunkiem, że będzie on przebiegał na miarę możliwości dziecka. Nie każdy trzylatek jest na tyle dojrzały i gotowy, aby temu procesowi samodzielnie nadać właściwy kierunek. Istnieje potrzeba wsparcia dziecka w tym działaniu przez intencjonalnie stworzone środowisko wychowawcze. Trudna adaptacja dziecka do przedszkola i przeżycia z nią związane mogą bowiem spowodować u malucha barierę utrudniającą oddziaływanie wychowawczo – dydaktyczne przedszkola, a nawet zahamować jego aktywność i rozwój.

Plan adaptacyjny jest działaniem pedagogicznym, które sprzyja rozładowaniu negatywnych doznań dziecka wywołanych gwałtownym rozstaniem z rodzicami i brakiem wiedzy o nowym środowisku. Włączenie najbliższych w poznawanie przez dziecko nowego środowiska wychowawczego ułatwi mu nawiązanie kontaktu z nauczycielkami i rówieśnikami w warunkach komfortu psychicznego. Żeby proces adaptacji przebiegał sprawnie i trwał jak najkrócej musi istnieć ścisła współpraca między rodzicami, a pracownikami przedszkola. Współpraca ta powinna być przemyślana, zorganizowana, oparta na ustalonych zasadach i mająca na celu osiągnięcie określonych efektów.

JAKI JEST TRZYŁATEK?

Małe dziecko jest mocno uzależnione emocjonalnie od najbliższych osób i ma jeszcze słabo ukształtowany system własnego „ja”. Dlatego nie może obejść się bez wsparcia i pomocy ze strony najbliższych. Rodzina stanowi dla dziecka najbogatsze i najkorzystniejsze środowisko dla rozwoju. Dostarcza wzorów zachowań w różnych sytuacjach.

Trzylatek nie wie jeszcze, że można tego oczekiwać od osób trzecich. Dlatego oderwanie od najbliższych budzi w nim lęk. Dodatkowo dziecko trzyletnie ma kłopoty w słownym porozumiewaniu się, zwłaszcza z osobami obcymi. W domu dorośli znakomicie rozumieją jego gest, mimikę i inne zachowania. W nowym środowisku dziecko czuje, że dorośli nie orientują się w tym, co chce przekazać. Na dodatek nie rozumie, czego się inni po nim spodziewają. Wzmaga to dziecięcy lęk.

Trzylatki mają też słabą orientację w przestrzeni, a jeszcze gorzej orientują się w czasie. Przedszkole to nowe miejsce, a na dodatek dziecko musi w nim przebywać długo. Dominujące uczucie lęku skutecznie blokuje chęć poznania nowego terytorium i nowych rzeczy. Dlatego trzylatek nie zwraca uwagi na to, co znajduje się wokół niego i nie jest w stanie zainteresować się, chociaż chwilę nową zabawą. Cały jest skoncentrowany na tym, aby jakoś opanować swoje emocje.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

B. CZAS REALIZACJI: rok szkolny 2019/2020

II. GRUPA: „Pszczółki”, dzieci 3-letnie

III. PROGRAM SKIEROWANY JEST DO:

- dzieci nowoprzyjętych do przedszkola
- rodziców, którzy decydują się na edukację przedszkolną swojego dziecka
- nauczycieli i personelu pomocniczego przedszkola

IV. CELE GŁÓWNE

1. Pomoc dzieciom w adaptacji do nowego środowiska
2. Integracja grupy przedszkolnej
3. Nawiązanie dobrej współpracy z rodzicami
4. Stworzenie radosnej i serdecznej atmosfery

V. CELE SZCZEGÓŁOWE:

A. W stosunku do dziecka:

- zmniejszenie lęku przed rozstaniem z rodzicami
- poznanie swoich wychowawczyń i innych pracowników przedszkola
- poznanie sali i otoczenia przedszkola
- rozwijanie umiejętności społecznych
- rozumienie i stosowanie norm i zasad życia w grupie
- wspomaganie dziecka w opanowaniu czynności samoobsługowych
- przystosowanie dziecka do nowego środowiska
- wspomaganie dziecka w budowaniu pozytywnego obrazu siebie
- nabywanie przez dziecko poczucia własnej wartości

B. W stosunku do rodziców

- zmniejszenie lęku rodziców związanego z koniecznością oddania dzieci pod opiekę
- personelu przedszkola,
- ukazanie rodzicom mocnych stron, możliwości i sukcesów dziecka,
- uczulenie rodziców na sytuacje trudne, spotykane przez dziecko w przedszkolu,
- poznanie przez rodziców wychowawczyń ich dziecka i personelu przedszkola,
- integracja rodziców między sobą,
- zapoznanie rodziców z ramowym rozkładem dnia oraz pomieszczeniami przedszkola,
- zaproszenie rodziców do współpracy z nauczycielkami, -- budowanie wzajemnej więzi
- między nauczycielkami, a rodzicami, opartej na zaufaniu

PRZEWIDYWANE EFEKTY ADAPTACJI WOBEC DZIECKA, RODZICA I NAUCZYCIELA

DZIECKO POTRAFI:

- przezwyciężyć lęk i obawy przed zmianą środowiska,
- uczestniczyć w życiu grupy
- z zaufaniem zwracać się o pomoc do nauczycieli i pracowników przedszkola
- przestrzegać podstawowych reguł współżycia w grupie

- zrozumieć, że pobyt w przedszkolu jest czasowy i zawsze kończy się powrotem do domu z rodzicami
- zapoznać się z pomieszczeniami, w których będzie przebywać w przedszkolu
- zna zasady przebywania na terenie przedszkola
- potrafi lub podejmuje próby samodzielnego mycia buzi i rąk, korzystania z toalety
- samodzielnie je lub podejmuje próby w tym zakresie, potrafi powiedzieć, że mu coś smakuje lub prosi o dokładkę
- potrafi lub podejmuje próby samodzielnego rozbierania się i ubierania
- potrafi bawić się samo, nawiązuje kontakty w zabawie z innymi dziećmi

RODZIC

- ma poczucie bezpieczeństwa o swoje dziecko
- zna nauczycielki oraz personel przedszkola
- zna pomieszczenia, w których będzie przebywać dziecko
- współpracuje z przedszkolem – zna cele i zadania
- wie, w co wyposażać dziecko do przedszkola
- rozumie znaczenie samoobsługi i samodzielności dziecka jako warunków lepszej adaptacji w środowisku przedszkolnym
- obserwuje swoje dziecko na tle rówieśników
- wie, w jaki sposób pomóc dziecku pokonać „próg przedszkola”
- nawiązuje aktywną współpracę z przedszkolem

NAUCZYCIEL

- poznaje dzieci z grupy uwzględniając w pracy ich indywidualne predyspozycje, potrzeby i możliwości,
- planuje pracę w oparciu o wyniki obserwacji zachowań dzieci,
- zna oczekiwania rodziców wobec przedszkola

METODY I FORMY PRACY WYKORZYSTYWANE PODCZAS REALIZACJI PROGRAMU

METODY:

- elementy metody Pedagogiki Zabawy - ułatwiające integrację grupy
- elementy metody Ruch Rozwijającego W. Scherborne
- tańce integracyjne (KLANZA)
- zabawy naśladowcze, opowieści ruchowe
- opowiadania, bajki
- techniki relaksacyjne

FORMY:

- zabawa dowolna i zorganizowana
- czynności samoobsługowe związane z utrzymaniem higieny osobistej oraz praca użyteczna
- spacer i wycieczki
- zajęcia organizowane przez nauczycielkę
- uroczystości przedszkolne

W wyniku prawidłowego wykorzystania tych metod i form wychowanek powinien być człowiekiem aktywnym, myślącym i prawidłowo funkcjonującym w życiu społecznym. W codziennej pracy z dziećmi stosując różnorodne metody i formy pracy rozbudzamy aktywność twórczą dziecka, zapewniając pozytywną motywację do podejmowania zadań rozwijających wiarę we własne siły i możliwości.

PLANOWANA REALIZACJA PROGRAMU

LP	ZADANIA	CELE	TERMIN
1.	<p style="text-align: center;">Zebranie organizacyjne o charakterze informacyjno-edukacyjnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawienie rodzicom nauczycieli oraz specjalistów współpracujących z przedszkolem - przekazanie rodzicom informacji o wyprawce - podanie rodzicom strony internetowej przedszkola - zachęcanie do oglądania przedszkola, nawiązanie kontaktu z rodzicami - poznanie oferty edukacyjnej przedszkola - poznanie koncepcji pracy przedszkola - rozkładu dnia w przedszkolu oraz rozkładu zajęć dydaktycznych 	26.06.2019
2.	<p style="text-align: center;">Dni adaptacyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie dzieci z bazą materialną i przestrzenią przedszkola z udziałem rodziców (salą, szatnią, placem zabaw) - nawiązanie kontaktu z nieznanymi osobami dorosłymi (nauczycielem, pomocą obsługą przedszkola oraz rówieśnikami) - poznanie rozkładu zajęć i organizacji życia w grupie przedszkolnej przez dzieci - zabawy integracyjne, dydaktyczne, - - słuchanie krótkich opowiadań - działania plastyczne, pląsy, zabawy integracyjne ze śpiewem, zabawy z elementami masażu relaksacyjnego. - zabawy dowolne dzieci w kąciakach zainteresowań 	29.08-30.08.2019
3.	<p style="text-align: center;">Zebranie organizacyjne we wrześniu</p>	<p>przedstawienie standardów rozwojowych dziecka 3-4 letniego</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówienie wybranych problemów adaptacyjnych u dzieci, oraz możliwości ich rozwiązania -rozdanie rodzicom listu zawierającego wskazówki, jak pomóc małemu dziecku wkroczyć w nowe, nieznane środowisko 	4/5.09. 2019
4.	<p style="text-align: center;">Adaptacja dzieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zabawy integracyjne – mające na celu bliższe poznanie osób pracujących w grupie, poznanie imion kolegów, poznanie własnego ciała, 	Wrzesień

		<ul style="list-style-type: none"> - spacery pod opieką nauczycielek w celu poznania przedszkola, sali innych grup, ogrodu przedszkolnego, osvajanie z nowymi pomieszczeniami, - zabawy umożliwiające zapoznanie dzieci z szatnią, łazienką, znaczkami indywidualnymi, salą zabaw i zabawkami w sali, - stały rytm dnia, jasne i zrozumiałe reguły („Kontrakt grupowy” przedstawiony w formie graficznej) - stała organizacja przestrzeni w salach, zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stałości: kącki tematyczne 	Październik listopad
5.	Adaptacja rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - ustalenie zasad kontaktu i współpracy - kontakty indywidualne rodziców z nauczycielkami - wymiana informacji dotyczących dziecka, - wykłady i pogadanki – pedagogizacja, - codzienny kontakt w przedszkolu, - zebrania grupowe, - udział w organizowanych imprezach i uroczystościach, - umożliwienie kontaktu ze specjalistami. 	Cały rok
6.	Aktualizowanie tablicy informacyjnej dla rodziców oraz strony internetowej	<ul style="list-style-type: none"> - propozycje zadań edukacyjnych i wychowawczych do pracy z dziećmi na dany miesiąc, - repertuar zabaw, wierszy i piosenek do pracy z dziećmi - aktualności z życia grupy, ogłoszenia. 	Cały rok

EWALUACJA PROGRAMU

Celowość i efektywność programu należy monitorować przez cały okres procesu adaptacyjnego. Proponowane sposoby monitoringu to:

1. Karty obserwacji dzieci
2. Zdjęcia
3. Protokoły zebrań z rodzicami
4. Zajęcia i zabawy integracyjne
5. Scenariusze uroczystości
6. Ankietowanie rodziców nowoprzybyłych dzieci, w celu uzyskania informacji na temat adaptacji dzieci do nowych warunków

ZAŁĄCZNIKI

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ADAPTACYJNYCH DLA DZIECI 3,4,5 -LETNICH W PRZEDSZKOLU

SAMORZĄDOWYM NR 1 W WIELISZEWIE

Prowadzące: Beata Giszczak, Natalia Kucińska- Otoska,
Joanna Zajęc

I. TERMIN: 29.08-30.08.2019r.

II. CZAS TRWANIA: 10:00-12:00

III. MIEJSCE: Sala gr. „Pszczółki”, przedszkolny plac zabaw

IV. CELE: dziecko

- śmiało bierze udział w zajęciach prowadzonych przez nauczycielki
- wykonuje prace plastyczne
- poznaje rozkład pomieszczeń w przedszkolu- szatnia, łazienka, sala
- zmniejsza lęk przed rozstaniem z rodzicem
- uczestniczy w zabawach ruchowych
- bawi się samo
- nawiązuje kontakty w zabawie z innymi dziećmi

V. METODY:

- tańce integracyjne
- techniki relaksacyjne
- elementy metody Pedagogiki Zabawy - ułatwiającej integrację grupy

VI. FORMY:

- zabawa dowolna i zorganizowana
- zajęcia organizowane przez nauczycielkę

VII. POMOCE DYDAKTYCZNE:

Płyta CD z nagraniem piosenek, farby, pędzle, duże arkusze papieru, chusta animacyjna, maskotka Cheeky Monkey, emblematy Pszczółek i Motyli z imionami dzieci, papierowe kule, lista obecności, folia bąbelkowa, ruchome oczy, emblematy wesołych i smutnych buziek dotyczące wykonywanych zadań, plansza z zadaniami do oceniania „Najbardziej podobało mi się...”

VIII. PRZEBIEG ZAJĘĆ:

29.08.2019- CZWARTEK „Poznajmy się”

1. **„Wszyscy są, witam was...”**- przywitanie piosenką- dzieci i rodzice tańczą razem w kole; rozdanie emblematów z imionami.
2. **„Hello Cheeky”**- przywitanie z Małpką Cheeky, podanie swojego imienia samodzielnie lub z pomocą rodzica, sprawdzenie listy obecności przez nauczyciela.
3. **„Tęcza”**- wysłuchanie krótkiego wierszyka, nazywanie kolorów.
4. **„Jakiego koloru brakuje?”**- zabawa z kartami; nauczyciel przedstawia kilka kolorów (żółty, niebieski, czerwony, zielony), dzieci zapamiętują. Następnie nauczyciel wydaje polecenie „Zamykamy oczy” i zakrywa jeden kartonik. Potem dzieci odsłaniają oczy i zgadują, jakiego koloru brakuje.
5. **„Tęczowy krąg”**- malowanie dłoni wybranym kolorem, odciskanie dłoni na kartce, wycinanie (samodzielne lub z pomocą rodziców). Następnie nauczyciel nakleja dłonie dzieci na okręgu.
6. **„Zupa Romana”**- wspólne płąsy przy melodii KLANZA (16)
7. **„Najbardziej podobało mi się”**- dzieci wybierają buźki odpowiadające ich nastrojowi podczas wykonywania konkretnych zadań.
8. **Zabawy na placu zabaw**

30.08.2019 r. PIĄTEK „Razem jest wesoło”

1. **„Wszyscy są, witam Was...”**- przywitanie piosenką- dzieci i rodzice tańczą razem w kole.
2. **„Hello Cheeky”**- przywitanie z Małpką Cheeky, podanie swojego imienia samodzielnie lub z pomocą rodzica, sprawdzenie listy obecności przez nauczyciela.
3. **„Stonoga”**- słuchanie wiersza Jana Brzechwy z wykorzystaniem ilustracji wykonanych przez nauczyciela
4. **„Stonoga”**- zabawa przy muzyce z elementem czworakowania (KLANZA) (10)
5. **„Kolorowa stonoga”**- wspólne malowanie stonogi z wykorzystaniem folii bąbelkowej- każda para rodzic-dziecko otrzymuje koło z folii bąbelkowej, maluje, dokleja nogi i wzorki.
6. **„Najbardziej podobało mi się”**- dzieci wybierają buźki odpowiadające ich nastrojowi podczas wykonywania konkretnych zadań.
7. **Zabawy na placu zabaw**

ANKIETA DLA RODZICÓW DZIECI TRZYLETNICH „PRZYDATNOŚĆ SPOTKAŃ ADAPTACYJNYCH”

Szanowni Państwo, w związku z realizacją Programu Adaptacyjnego „Podaruj mi skrzydła”, zwracam się z uprzejmą prośbą o wypełnienie niniejszej ankiety w celu uzyskania odpowiedzi o przydatność organizowanych spotkań adaptacyjnych. Ankieta jest anonimowa, odpowiedzi należy zaznaczyć X lub uzasadnić kilkoma zdaniami.

1. Czy uważacie Państwo, że organizacja spotkań adaptacyjnych jest przydatna ?

TAK

NIE

(uzasadnij odpowiedź)

.....

.....

.....

.....

2. Czy spotkania w ramach programu pomogły dziecku w przygotowaniu do przedszkola?

TAK

NIE

3. Jaką wiedzę uzyskali Państwo dzięki spotkaniom adaptacyjnym?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Jakie tematy chcieliby Państwo poruszyć na zebraniach ?

.....

.....

.....

.....

5. Jakie są Państwa oczekiwania wobec przedszkola w stosunku do zadań opiekuńczo- wychowawczych?

.....

.....

.....

.....

.....

6. UWAGI

.....

.....

.....

.....

.....

Dziękuję za poświęcony czas

ANKIETA DLA RODZICÓW „INFORMACJE O DZIECKU”

Szanowni Państwo, uprzejmie proszę o szczerze odpowiedzi, które pomogą, zarówno nauczycielom jak i dzieciom, przejść przez proces adaptacyjny w sposób pewny, radosny. Konkretnie odpowiedzi ułatwią poznanie dziecka, jego upodobań, lęków. Ankieta wymaga odpowiedzi pisemnych.

1. IMIĘ I NAZWISKO DZIECKA:.....

2. DATA I MIEJSCE URODZENIA:.....

3. MOJE DZIECKO *CHORUJE PRZEWLEKLE NA/ NIE CHORUJE:

.....
.....
.....

4. ZAINTERESOWANIA DZIECKA (np. czym lub w co najbardziej lubi się bawić, oglądanie bajek na tablecie, w TV/telefonie- ile czasu?, hobby)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. MOJE DZIECKO BOI SIĘ (lęki, koszmary, obcy ludzie, owady...)

.....
.....
.....

* *niewłaściwe skreślić*

6. UZDOLNIENIA (np. w wolnym czasie rysuje, buduje z klocków, rozpoznaje marki samochodów, lubi zwierzęta, uczęszcza na dodatkowe zajęcia):

.....

.....

.....

.....

7. JAK WASZE DZIECKO WYOBRAŻA SOBIE PRZEDSZKOLE?

.....

.....

.....

.....

8. JAKO RODZIC OBAWIAM SIĘ...:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. JAKIEGO PRZEDSZKOLA PAŃSTWO OCZEKUJĄ DLA SWOJEGO
DZIECKA

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. CZEGO OCZEKUJĄ PAŃSTWO OD NAUCZYCIELI ORAZ
PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI I OBSŁUGI (pomoc nauczyciela,
intendent, kucharki)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. JAKA FORMA WSPÓŁPRACY/ KONTAKTU JEST DLA PAŃSTWA NAJBARDZIEJ ODPOWIEDNIA? (zaznacz X kilka odpowiedzi)

- zebrania ogólne
- zebrania grupowe
- rozmowy indywidualne z nauczycielem
- udział w uroczystościach przedszkolnych
- udział w zajęciach otwartych
- udział w warsztatach tematycznych (kartki świąteczne, pieczenie ciasteczek, palmy wielkanocne)
- pisemna opinia o postępach dziecka
- kontakt telefoniczny
- zamieszczanie informacji na profilu przedszkola na portalu facebook.com
- zamieszczanie informacji na stronie www.ps1.wieliszew.pl
- zamieszczanie informacji na tablicach przy wejściu do przedszkola, w szatni oraz na drzwiach sali
- inne (jakie?)

.....
.....

Dziękuję za poświęcony czas